

MEEdelel

Nieuwsbrief vol vitamines voor de voedselbanken

Voorwoord

Onlangs informeerde ik jullie met een Nieuwsflits dat het Kabinet extra geld uittrekt voor voedselhulp, grotendeels gefinancierd vanuit het Europees Sociaal Fonds. De voedselbanken in verreweg de meeste EU-landen ontvangen deze voedselhulp al vele jaren. Zolang er voedselbanken in Nederland zijn, is tevergeefs geprobeerd de verschillende Kabinetten van de noodzaak te overtuigen daar ook in ons land gebruik van te maken. Om drie redenen is het fijn dat deze voedselhulp nu ook in Nederland wordt gegeven: fijn voor onze collega's die zich lang geleden al hiervoor hebben ingespannen, fijn voor onze klanten in de komende 5 jaar en fijn

dat het Kabinet over vijf jaar de hulp alleen maar hoeft te continueren omdat de 'principiële' hobbels nu eindelijk genomen is!

Leo Wijnbelt
Voorzitter Voedselbanken Nederland

Allergeeninformatie moet beter

Uit inspecties van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) blijkt dat 60 procent van de bijna 13.000 geïnspecteerde bedrijven in retail, ambacht en horecaklanten niet goed informeren over welke allergenen er in de producten zijn verwerkt.

De inspecties vonden plaats in 2022. De NVWA ziet wel een lichte verbetering als het gaat om het geven van informatie (menukaart of bordje), maar bij het doorvragen wat er in de producten zit, blijkt de kennis van allergenen doorgaans beperkt. Het kan voor mensen met een allergie of intolerantie

Inhoudsopgave:

Inspiratiesessie voor voedselverwerving	2
Zomerkampen voor € 17,50 per gezin	2
Voedselbankje Gorinchem	2
De 'stratenaanpak'	2
Vlaardingen deelt vakanties uit!	3
Verzekeringen, hoe zit het nou precies?	3
De rol van voedseldonateurs voor de voedselbank	4
Bedankt voor alle donaties!	4
AH organiseert iftar	4
Resultaten van de inspecties in 2022	5
Omgaan met agressie	5
Zoeken op Voedingsbodem: zo doe je dat!	6
Verduurzaming in de praktijk	6
Verplichtingen energie besparen	7
Team Duurzaamheid	7
De preventiemedewerker binnen de lokale voedselbanken	8
Nieuwtjes van andere voedselbanken	8

gevaarlijk zijn als zij niet goed worden geïnformeerd over wat er in levensmiddelen is verwerkt.

Ook voedselbanken zijn verplicht om allergenen informatie aan de klanten te geven en kunnen bij een inspectie (door de NVWA of door het inspectiebureau) hierop worden beoordeeld. Dus zorg ervoor dat deze informatie aanwezig is, met name voor niet geëtiketteerde producten of producten waarop geen Nederlandstalig etiket zit. Op voedingsbodem vind je uitgebreide informatie hierover in het Infobulletin "Allergenen".

Sinds 2021 is allergeneninformatie, naast het toezicht op onder andere hygiëne en plaagdierbestrijding, een vast onderdeel van de NVWA-inspecties bij horeca, ambacht, retail en zorginstellingen. Allergenen zijn stoffen in levensmiddelen waar sommige mensen allergische reacties van kunnen krijgen, die soms ernstig kunnen zijn tot levensbedreigend. Bekende voorbeelden zijn gluten, noten en melk. Daarom moet iedereen die levensmiddelen aan consumenten aanbiedt, vooraf vermelden welke van de veertien allergenen in de levensmiddelen aanwezig zijn. Doe dat bij de voedselbanken schriftelijk (bijvoorbeeld via een A4 op een voor de klanten zichtbare plek), want onze vrijwilligers zijn onvoldoende deskundig om mondeling informatie en advies over allergenen te kunnen geven.

(Bron: Nieuwsbericht NVWA, 29-03-2023)

Zomerkampen voor € 17,50 per gezin

Y Camps organiseert vakantiecampen voor kinderen die anders niet op vakantie kunnen. Tegen een vergoeding van € 17,50 (per gezin) kunnen kinderen mee op zomerkamp! Van zondag 30 juli t/m vrijdag 4 augustus staan er in Leusden twee JoyKids kampen op het programma.

Kinderen tussen 13 en 16 jaar die gek op sporten zijn kunnen zich uitleven tijdens het 'Y-lympic Games' kamp.

Kinderen van 8 t/m 12 jaar die zin hebben in avontuur, maken tijdens het kamp een reis rond de wereld! Voor meer informatie: <https://ycamps.nl/joykids>, mail naar info@ycamps.nl of bel 035-6668777.

Voedselbankje Gorinchem

Sinds een aantal maanden hebben wij "het Voedselbankje" die wij plaatsen voor circa twee weken bij bedrijven, scholen en instellingen, om samen voedsel voor Voedselbank Gorinchem in te kunnen zamelen. Een ontzettend succesvol initiatief waarop wij mooie reacties en vooral: volle kratten voedsel ontvangen. Bij het bankje voegen we een lijst met producten die wij graag ontvangen en achtergrondinformatie over onze voedselbank die gebruikt kan worden voor de interne communicatie.

Inspiratiesessie voor voedselwerving

Op woensdagmiddag 10 mei 2023 wordt een volgende editie van onze 'inspiratiesessie voor voedselwerving' georganiseerd. Dit keer wordt de bijeenkomst gehouden in Rotterdam, bij de voedselbank en distributiecentrum aan de Keileweg 65A. RDC en VB Rotterdam gaan reorganiseren en daardoor komt er een aantal nieuwe voedselbanken bij.

Uiteraard zijn ook de voedselverwerwers uit andere regio's welkom. Alle voedselverwerwers worden van harte uitgenodigd om hieraan deel te nemen. Mocht de datum of de afstand niet passen, laat dat dan even weten. Bij voldoende belangstelling wordt een bijeenkomst meer naar

het oosten van het land georganiseerd. Dit evenement is bedoeld om ideeën met elkaar uit te wisselen over het lokaal werven van voedsel voor de lokale voedselbanken. Ook zullen er mooie ervaringen met elkaar gedeeld. Er zal voldoende ruimte zijn voor het stellen van vragen, delen van ervaringen en het voeren van discussie.

Wil je deelnemen aan de inspiratiesessie of aangeven dat je wel geïnteresseerd bent? Meld je dan nu aan door een e-mail te sturen naar: voedselwerving@voedselbankennederland.nl. Vermeld hierbij duidelijk de naam van de voedselbank en je telefoonnummer. Na opgave ontvang je eind april een definitieve uitnodiging.

De 'stratenaanpak'

Voor iedere voedselbank met een tekort aan voedsel

Al bijna 10 jaar is Leerdam bezig met de stratenaanpak, het succes groeit jaarlijks.

Structureel hebben zij iedere week voldoende producten voor waardevolle pakketten voor hun klanten.

18 maart heeft een delegatie van voedselbanken uit diverse regio's en vertegenwoordigers van VBN een bezoek gebracht aan Voedselbank Leerdam. Alle deelnemers deelden de conclusie dat iedere voedselbank

met een tekort aan voedsel de stap naar de 'stratenaanpak' zou moeten zetten. Iedere voedselbank kan een op de eigen plaats afgestemde aanpak ontwikkelen en Voedselbank Leerdam wil daar graag bij helpen. Leerdam daagt alle voedselbanken uit het gesprek aan te gaan en komt graag langs. Na het gesprek bieden zij aan een plan te maken. Voor meer informatie: Jan van Veldhuizen, tel 06 5117 4750 of via jan.van.veldhuizen@voedselbankennederland.nl.

Vlaardingen deelt vakanties uit!

 Vlaardingen is jarig en wie is jarig is trakteert! Een prachtig cadeau voor de klanten van voedselbank Vlaardingen. 240 plekken op de pop-up camping schenken zij aan gezinnen waarbij het anders lastig is om geld vrij te maken voor een paar dagen vakantie.

Onbezorgd en net als ieder ander, even ontspannen en opladen. Komende weken deelt voedselbank Vlaardingen vouchers uit die afhankelijk van de gezinssamenstelling een bepaalde waarde vertegenwoordigd.

Waarom deze actie?

Zo'n één op de acht gezinnen in Vlaardingen heeft een laag inkomen. De inflatie van de laatste tijd zorgt ervoor dat het steeds moeilijker is om de eindjes aan elkaar te knopen. Gezinnen die al langer een laag inkomen hebben, moeten steeds vaker de leuke dingen in het leven aan hen voorbij laten gaan. Ze kunnen het niet meer betalen. Er zijn ook gezinnen die klant moeten zijn bij de Vlaardingse voedselbank om dagelijks

maaltijden op tafel te kunnen zetten. Omdat iets vieren pas écht een feest is, als iedereen mee kan doen, doet Vlaardingen 750 voor die gezinnen iets extra's.

Wat is ExpoCamp?

ExpoCamp Vlaardingen is een pop-up camping aan de Krabbeplass in Vlaardingen vanwege de viering van 750 jaar stadsrechten in Vlaardingen. Van 22 april t/m 20 augustus kan op deze camping overnacht worden in lodges, een tipi, een pipowagen

of in een vintage bungalow.

De accommodaties zijn gezellig ingericht en voorzien van robuuste bedden. Uiteraard is er netjes en schoon sanitair en kan er eten en drinken gekocht worden. Ook is er een uitgebreid programma met allerlei activiteiten op het gebied van gezondheid, beweging en natuur. Mensen kunnen ook een staplek voor hun eigen tent, vouwwagen of camper boeken. Het boeken van een accommodatie of staplek kan eenvoudig via www.expocamp.nl.

Verzekeringen, hoe zit het nou precies? (deel 2)

In de vorige Meedeler zijn de door Voedselbanken Nederland voor alle voedselbanken collectief afgesloten bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering en bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering besproken. In dit artikel gaan we in op de vraag:

Welke verzekeringen moeten door de voedselbanken zelf worden afgesloten?

Dit zijn:

1. een WA-verzekering voor alle motorvoertuigen (zowel voor auto's op de weg als heftrucks e.d. op het eigen terrein) voor de schade die daarmee kan worden veroorzaakt;
2. bij deze WA-verzekering voor motorvoertuigen een aanvullende ongevallenverzekering voor de (letsel)schade van de bestuurder en andere inzittenden;

3. een opstalverzekering voor gebouwen in eigendom voor schade door brand, storm of andere oorzaken (n.b. de huurderaansprakelijkheid voor gehuurde gebouwen valt onder de collectieve bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering);
4. een inboedelverzekering voor schade aan alles wat bij het interieur van het bedrijfspand hoort door brand, water of inbraak.

En wat nu als er een ongeval met een vrijwilliger gebeurt?

Als een vrijwilliger tijdens zijn werkzaamheden voor de voedselbank een ongeval overkomt zijn de medische kosten gedekt door zijn ziektekostenverzekering. Verdere schade kan hij alleen vergoed krijgen als er duidelijk iemand de schuld heeft voor het ontstaan daarvan (ofwel aansprakelijk is). Als

dat de voedselbank is (bijvoorbeeld bij een omvallende stellingkast) valt dit onder de dekking van de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering.

Voedselbanken Nederland heeft voor ongevallen en schade van vrijwilligers geen aanvullende verzekering afgesloten. Vrijwel alle gemeenten in Nederland hebben dat wel gedaan voor vrijwilligerswerkzaamheden bij een organisatie met een maatschappelijk belang, zoals de voedselbank. Wanneer een vrijwilliger tijdens zijn werkzaamheden voor de voedselbank letsel oploopt door een ongeval of zijn spullen beschadigt of verliest, kan hij bij zijn gemeente om een vergoeding vragen. De voorwaarden van de verzekering zijn te vinden op "google" (onder "VNG Vrijwilligerspolis") of op de website van de eigen gemeente. Op die website is ook te zien of de eigen gemeente nog aanvullende voorwaarden heeft.

Voor alle vragen over dit artikel of verzekeringen of hulp bij het invullen van de schadeformulieren en de verdere afhandeling van schadeclaims bij de verzekeringsmaatschappij kunt u mailen of bellen naar Bertus van den Bergh van het team juridische zaken van VBN en contactpersoon verzekeringen, bertus.vandenbergh@voedselbanken.nl en telefoon: 06-15272305.

De rol van voedseldonateurs voor de voedselbank

Wat betekenen de voedseldonateurs voor de voedselbank? Hier gaan we in de komende MEEdeleer-nummers meer over vertellen! Je hebt in de MEEdeleer van maart als iets gelezen over de enorme ondersteuning van Lidl.

In de MEEdeleer van deze maand vertellen we iets meer over de samenwerking met de Albert Heijn. Al vele jaren, sinds 2015, is er een intensieve samenwerking met Albert Heijn die ook is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Op het hoofdkantoor in Zaandam zijn meerdere werknemers die "Voedselbanken" in hun werkpakket hebben; dit zijn medewerkers bij Marketing, Kwaliteit, Logistiek en Inkoop. Er is grote bereidheid om de samenwerking met VBN naar een hoger plan te brengen. De laatste jaren is de aanlevering van voedsel groter geworden.

In 2022 heeft AH ruim 4 miljoen producten

geleverd aan onze regionale distributiecentra. Dit is 5,5% meer dan de leveringen in 2021. Hierdoor zijn ze de grootste leverancier voor onze voedingsmiddelen. De inkoopwaarde bedraagt naar schatting miljoenen euro's.

Tevens worden er meerdere keren per jaar landelijke acties georganiseerd waarbij lokale voedselbanken nauw betrokken zijn.

Consumenten kunnen uit een geselecteerd productportfolio een artikel kopen dat in de aanbieding is en 1 artikel doneren aan de Voedselbank. Er wordt vanuit de AH gecommuniceerd met de filialen voor de betreffende actie en de lokale voedselbank zal contact opnemen met de Albert Heijn vestiging. Filialen kunnen dat intekenen op zo'n actie maar niet elk filiaal heeft tijd en mogelijkheden om aan alle acties mee te doen. Door deze samenwerking en aanwezigheid in de winkel door de Voedselbank medewerkers kunnen deze acties veel extra goederen voor de voedselbank opleveren.

Lokale voedselbanken mogen zelf ook afspraken maken met het lokale filiaal bv. over het ophalen van producten (w.o. ingevroren vlees); dit is ook vastgelegd in de overeenkomst met Albert Heijn. Heb je nog vragen over de samenwerking met Albert Heijn? Neem dan contact op met René Nederpelt via rene.nederpelt@voedselbankennederland.nl

Bedankt voor alle donaties!

De klanten van Dirk hebben voor het 10e jaar op rij hun betrokkenheid bij het werk van de voedselbank getoond. Zij doneerden de opbrengst van hun statiegeldflessen wat uitkwam op een bedrag van 22,867,25 euro.

Tot en met 12 maart konden klanten van Dirk hun statiegeldbon doneren aan Voedselbanken Nederland. Op 13 april overhandigde Danielle Vreeswijk, Campagnemanager Dirk, de cheque aan Voedselbanken Nederland ambassadeur Danny Blind. Voedselbanken Nederland kan deze enorme bijdrage goed gebruiken door de stijgende vraag naar voedselhulp in Nederland. We zijn supertrots op dit mooie resultaat. Bedankt voor alle donaties!

AH organiseert iftar

AH organiseerde op 14 april iftar (maaltijd die gedurende de ramadan door moslims genuttigd wordt direct na zonsondergang) in de steden Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht en Zaandam voor stakeholders AH en andere genodigden in een lokale AH om buurt te verbinden.

Aantal gasten per locatie verschilt tussen een paar honderd tot ongeveer duizend (Amsterdam). Zie voor beeld van deze avond de aftermovie van vorig jaar: [Iftar aftermovie 2022 - YouTube](#)
Omdat AH graag haar maatschappelijk

verantwoordelijk ondernemen wil benadrukken, willen ze tijdens deze avonden ook iets doen voor de voedselbanken. Wat we zijn overeengekomen is dat er de mogelijkheid wordt geboden om te doneren aan VBN: op de tafelkleden tijdens deze avond staat een QR-code om te doneren, ook op de leafletjes die op de tafels staan cq uitgedeeld gaan worden aan de gasten staat deze QR-code met ook uitleg wat voedselbank doet. Zie bijgevoegd tafelkleed en leaflet. Naast deze donatie-ondersteuning heeft AH ook contact met de lokale voedselbanken over aanwezigheid vrijwilligers en klanten voedselbank op deze avond.

Resultaten van de inspecties in 2022

In 2022 zijn alle voedselbanken opnieuw geïnspecteerd door de inspectiebedrijven Houwers Groep en Sensz.

94% van de voedselbanken haalden daarbij direct een score die voldoende was om de Groen status te behouden. Er waren 9 voedselbanken (6%) die oranje scoorden.

Hiervan werden er 8 na de herinspectie weer groen. Helaas bleef 1 voedselbank ook na herinspectie oranje, waardoor deze voedselbank lange tijd niet kon aantonen dat de voedselveiligheid voldoende is gewaarborgd.

Gelukkig is er ook in 2022 geen enkele voedselbank of RDC geweest die rood scoorde. Al met al toch een mooi resultaat, waar we trots op mogen zijn. Daarvoor willen we alle vrijwilligers en bestuurders die dit met elkaar mogelijk gemaakt hebben hartelijk danken voor hun inzet. Uiteraard vinden inspectiebedrijven soms afwijkingen die gecorrigeerd moeten worden. De meest voorkomende aandachtspunten waren:

Temperatuurbeheersing

Ook in 2022 is van de aangetroffen afwijkingen het merendeel het gevolg van ontbrekende aantoonbare temperatuur controles op temperaturen van producten in bijvoorbeeld koelmeubelen of bij de ontvangst en

uitgifte van producten. Tevens neemt het gebruik van digitale hulpmiddelen toe en is het onvoldoende duidelijk dat de verplichting om dit hulpmiddel te toetsen op de juiste werking blijft bestaan. Maar ook de kalibratiegegevens van de gebruikte thermometers ontbreken regelmatig. Er moet aangetoond worden dat de producttemperatuur gedurende alle fases aan de norm voldoet. Let erop dat de temperatuur niet alleen wordt gemeten, maar ook wordt geregistreerd!

Verbeterpunten oppakken

Als tekortkomingen worden vastgesteld moet een verbeterplan worden ingestuurd, ook als het resultaat van de inspectie voldoende was. Dit blijkt bij een hoge score (maar minder dan 100 punten bij Houwers Groep of een 10 bij Sensz) nog wel eens te worden vergeten. Als geen verbeterplan wordt ingestuurd dan krijgt de voedselbank geen nieuw Groen certificaat.

Daarnaast blijkt dat 25% van de voedselbanken veel moeite hebben om actief met geconstateerde verbeterpunten aan de slag te gaan. Bij toetsing tijdens de volgende inspectie of de verbeterpunten van de vorige keer zijn opgepakt, gaat het regelmatig mis bij temperatuurbeheersing, ongediertebestrijding en uitgifte. Er wordt onvoldoende gecontroleerd op een correcte uitvoering van bijvoorbeeld de registratie en vanuit

de leiding wordt hier onvoldoende actie op ondernomen om de tekortkomingen structureel op te lossen.

Zorg ervoor dat de door jullie zelf aangegeven verbeteringen daadwerkelijk en aantoonbaar worden ingevoerd!

Ongediertebestrijding/schoonmaak

Men herkent in onvoldoende mate tijdig de sporen van ongedierte met de daarbij behorende acties. Op sommige moeilijk bereikbare plekken wordt onvoldoende schoongemaakt, waardoor oude uitwerpselen van muizen blijven liggen. Sporen dienen actief te worden opgeruimd om te voorkomen dat nieuwe plaagdieren worden aangetrokken en er inzicht blijft in de mate van activiteit. Soms is er geen recente rapportage van de plaagdierbestrijder aanwezig.

Bij een aantal voedselbanken werd een zodanig ernstige tekortkoming vastgesteld door muizenoverlast dat een groen inspectieresultaat alleen hierdoor al niet meer haalbaar was.

Omgaan met agressie

In de vorige nieuwsbrief hebben we het al aangekondigd. De toolbox Omgaan met agressie staat klaar op voedingsbodem onder Veilig en gezond werken. Een mooie start om het onderwerp bespreekbaar te maken binnen je eigen team en waarbij al handvaten worden aangereikt om bewust te handelen in zo'n situatie.

De poster van deze toolbox wordt ook afgedrukt en onder andere beschikbaar gesteld op de ALV in mei. Ook de relatiebeheerders beschikken over de posters van de toolboxes.

Ook hadden we aangekondigd dat aanvullend op de toolbox er een eendaagse training/workshop Omgaan met agressie komt. Dit is vooral bedoeld voor degene die als direct aanspreekpunt met bepaalde verantwoordelijkheden wat meer handvaten nodig hebben om goed te handelen in dergelijke situaties binnen een voedselbank. Denk aan een coördinator rol, intakers, locatiebeheerders, front officemedewerker, etc...

In deze training leer je weerbaarder te zijn en steviger in je schoenen te staan. Deze maand zullen we een uitgebreidere trainingsbeschrijving op voedingsbodem plaatsen onder Training en Opleiding. Daarin zal ook de eerste datum komen te staan voor de eerste uitvoering. Mocht je al interesse hebben, dan kan je dat berichten aan gerda.maas.dekker@voedselbankennederland.nl.

Bij de vastgestelde afwijkingen voor schoonmaak is het merendeel het gevolg van het ontbreken van een (volledig) schoonmaakplan. Of de registratie is niet bijgehouden. Het gaat hierbij relatief vaak om stellingen, deurrubbers, verdamers en de vloer van de koelcel. Neem deze punten op in het schoonmaakplan! Het team Voedselveiligheid van Voedselbanken Nederland heeft een workshop waarin de onderwerpen Plaagdierbeheersing en Hygiëne & Schoonmaak worden behandeld. Let op mededelingen hierover in de Meedeler.

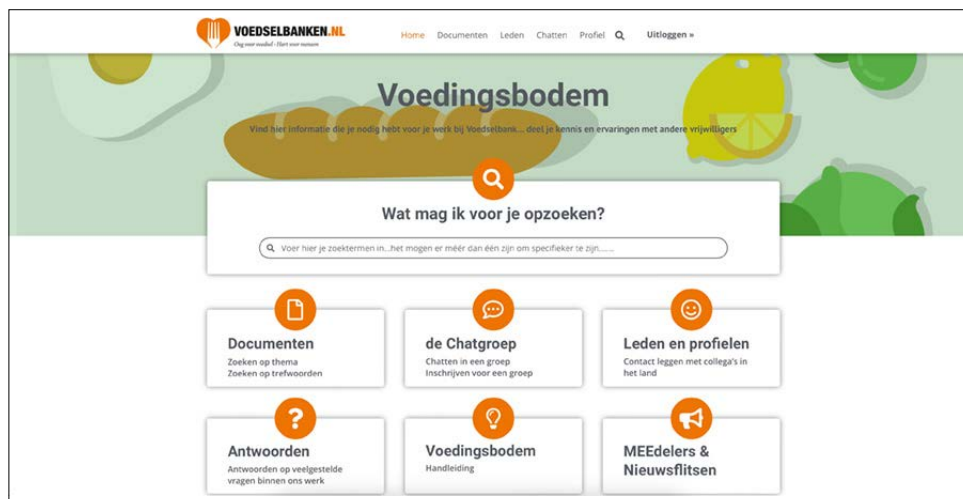
Uitgifte

De productinformatie is niet altijd aanwezig of onvolledig. Bijvoorbeeld de vermelding van allergenen is onvoldoende aanwezig; als deze op het etiket ontbreekt (of alleen in een andere taal dan Nederlands staat vermeld) kan niet altijd worden aangetoond dat deze informatie op andere wijze wordt verstrekt, bijvoorbeeld door middel van een flyer. Ook werden diverse keren gekoelde producten met een verlopen TGT of THT aangetroffen die niet mogen worden uitgedeeld.

Zoeken op Voedingsbodem: zo doe je dat!

Op Voedingsbodem staan bijna 400 documenten die je kunt gebruiken om als voedselbank snel en goed te werken. Om uit al die documenten de meest passende te vinden kun je het beste meteen na inloggen in de eerste balk twee trefwoorden intypen.

Dan verschijnen er een aantal opties en zul je daar snel een keuze in kunnen maken. De documenten staan, als vanouds, ook op thema gesorteerd. Daar kom je door te klikken op documenten, dan verschijnen er 24 tegels en je ziet meteen hoeveel documenten elke tegel heeft. Dit werkt vooral als je weet waar een bepaald document staat. Door op een tegel te klikken verschijnen die documenten op een rij, je kunt ze zelf sorteren op alfabet of van nieuw naar ouder. Als je een document wilt downloaden om te versturen of te printen dan is er een pdf-bestand beschikbaar aan de zijkant. Op de homepage zie je onderaan de recentste 10 documenten die op Voedingsbodem geplaatst zijn. Per 1 april hebben we het bestand van gebruikers opgeschoond. Mensen die na

1 januari 2022 nooit meer hebben ingelogd, hebben we verwijderd. Overigens kan iedere vrijwilliger die werkt bij een voedselbank zich elk moment (weer) aanmelden met een mailadres dat de domeinnaam bevat van de voedselbank waarvoor hij/zij werkt. Op 1 april was het aantal gebruikers 871. Als je één dezer dagen iets zoekt op Voedingsbodem kun je de vraag krijgen om aan te geven voor welke voedselbank je werkt, in welke functie je bezig bent en op

welk aandachtsveld. Die informatie helpt om gericht te kunnen reageren als er vragen zijn op de chatfunctie.

De meest geraadpleegde documenten zijn:

- Handleidingen voor Voedselbank.NU
- Handboek Voedselveiligheid 2022 Versie 4.
- Toekenningscriteria Aanvraag voedselpakket.

Verduurzaming in de praktijk

Waar moet je beginnen als je wil verduurzamen? Voedselbank Smallerland in Drachten deelt graag zijn ervaringen. In 2018 zijn ze begonnen met energie besparen, want wat je niet gebruikt hoeft je niet te betalen. In 2023 zijn ze nu ook aan de slag gegaan met zonnepanelen. Lees hier hoe ze het hebben aangepakt. Voor meer achtergrondinformatie zie <https://voedingsbodem.voedselbankennederland.nl/docs-category/duurzaamheid/>

Voedselbank Smallerland: aanpak en resultaat energiebesparing

Eén van beide doelstellingen van voedselbanken is het voorkomen van verspilling van goed voedsel, dit is een bijdrage aan duurzaamheid. Een andere manier om aan duurzaamheid te werken, is iets doen aan energiebesparing. Voedselbank Smallerland heeft flinke stappen gezet.

Voedselbank Smallerland heeft een beleid waar investeringen en besparingen onderdeel van het jaarplan zijn. Jaren geleden is begonnen met werken aan energiebesparingen. De basis was een energiescan. De kantoren zijn nu dubbel geïsoleerd en er is een energiezuinige compressor/condensor t.b.v. de diepvries- en koelinstallatie op het dak geïnstalleerd. Verlichting is vervangen door LED, verwarming voor de kantoorruim-

tes wordt via een app gestuurd en bewaakt. In de hal en uitdeurruimte staat de thermostaat voor de heater op 8 graden. De grote koeling en vriesruimte worden vanuit huis gecontroleerd via een speciaal ontwikkelde app met alarmfunctie. Ventilatie is er alleen als er in het gebouw gewerkt wordt. Daarnaast is de onzuinige uitdeurvriezer is vervangen.

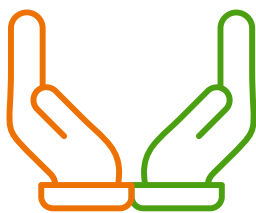
De volgende stap op het meerjarenplan was de installatie van zonnepanelen. Echter, doe je dat wel in een huurpand? Om dit te bepalen moest het één en ander uitgezocht en gedaan worden. Overleg met de verhuurder, verzekeringen en uitzoeken of het dak het extra gewicht wel aan kon. Voor dit laatste zijn sterkteberekeningen gemaakt: verstevigingen van de constructie was noodzakelijk. Parallel zijn er diverse offertes opgevraagd en zijn de mogelijkheden voor subsidie onderzocht. Met behulp van een bedrijf dat gratis professioneel heeft

geholpen zijn vier subsidies aangevraagd en gekregen. Daarnaast is gebruik gemaakt van de Bestemmingsreserve Duurzaamheid van Voedselbanken Nederland.

Het resultaat is dat in april 52 zonnepanelen worden geïnstalleerd, met de bijbehorende installatie. Uitgaande van de huidige salderingsregeling en zonder rekening te houden met de toegezegde subsidies is de verwachting dat de terugverdientijd circa 7 jaar is. Dankzij de zonnepanelen zal de afgenomen elektriciteit van de energieproducent worden geminimaliseerd. Aan het gasverbruik, dat relatief laag is, is niets gedaan. Een elektrische bestelbus zou op dit moment een veel te lange terugverdientijd vragen.

Verplichtingen energie besparen

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft begin april 2023 de informatie over de wettelijke verplichtingen voor energie besparen geactualiseerd. Is het elektriciteitsgebruik op jouw locatie vanaf 50.000 kWh of is het aardgasgebruik of een equivalent daarvan vanaf 25.000 m³? Dan hebben de eigenaar en de gebruiker van de locatie een **energiebesparingsplicht**. Ze moeten dan energiebesparingsmaatregelen nemen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder.

rende maatregelen te nemen. Als je die verplichting hebt, moet je iedere 4 jaar bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) rapporteren welke maatregelen je hebt genomen. Dat is de zogenaamde informatieplicht. Dit jaar is er weer een informatieplicht. Rapportages over de genomen maatregelen moeten voor 1 december 2023 zijn ingediend in eLoket van RVO.

Is jouw energiegebruik lager dan de 50.000 kWh of 25.000 m³ aardgas(equivalent)? Bekijk dan toch een keer de erkende maatregelenlijsten als inspiratiebron voor maatregelen die zich binnen 5 jaar terugverdienen.

Voor meer informatie:

Energiebesparingsplicht

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/energiebesparingsplicht-2023/energiebesparingsplicht>

Informatieplicht

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/energiebesparingsplicht-2023/informatieplicht-energiebesparing>

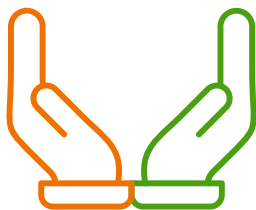
Erkende maatregelenlijsten en informatiebank

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/energiebesparingsplicht-2023/erkende-maatregelenlijsten-eml-vanaf-2023>

Voor vragen over de verplichtingen kan je terecht bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland: 088-0424242.

Team Duurzaamheid

Team Duurzaamheid is sinds half maart 2023 uitgebreid met adviseur Albert Molenaar. Albert over zijn rol: "Mijn focus is gericht op de technische aspecten van zowel energiebesparing als duurzaamheid. Ik heb lang in de Rotterdamse haven meegewerkt aan de automatisering van containeroverslag in het ICT-domein,

met name in het (technische) communicatiedeel. Aansluitend heb ik gewerkt bij een adviesclub. Daarna zelfstandig grote bedrijven/organisaties zoals ziekenhuizen, Essent, ING, RUG, Bakkersland, Rijkswaterstaat en ministerie van Landbouw, havenbedrijven ondersteunt met data- en telecommunicatieadvies."

Heb je vragen over energiebesparing of duurzaamheid? Mail dan naar bestemmings-reserveduurzaamheid@voedselbanken-nederland.nl en er wordt contact met je opgenomen.

De preventiemedewerker binnen de lokale voedselbanken

Hoe ziet de rol van de preventiemedewerker (een medewerker die zich bezighoudt met risico-analyse van- en maatregelen op het gebied van veilig en gezond werken) er op dit moment uit bij lokale voedselbanken? En hoe kunnen we een passend trainingstraject maken voor de rol van preventiemedewerker?

Om het antwoord op deze vragen te achterhalen organiseerden coördinator 'Veilig en gezond werken' Frans Miermans in samenwerking met team 'Trainen en ontwikkelen' een sessie met vrijwilligers van zes lokale voedselbanken en distributiecentra.

De opbrengst van de sessie

Een belangrijk inzicht was dat er een duidelijke splitsing gemaakt moet worden tussen de taken voor het bestuur van de voedselbank en de taak van de preventiemedewerker. Daarbij is een goede samenwerking en afstemming tussen beide partijen erg belangrijk, bijvoorbeeld door middel van periodiek overleg.

We benoemden de volgende taken van preventiemedewerkers binnen een lokale voedselbank/distributiecentrum:

- Beleid:
 - Voorbereiden van lokaal beleid voor Veilig en gezond werken i.s.m. bestuur
 - Afstemmen en helpen agenderen met bestuur over voortgang Veilig en gezond werken binnen de lokale organisatie.
 - Rapporteren over de status.
- Risico-inventarisatie en -evaluatie
 - Organiseren, uitvoeren en registreren van een herhalende RIE
 - Opstellen en bewaken van plan van aanpak vanuit de RIE
- Maatregelen implementeren:
 - Helpen implementeren, stimuleren van plan van aanpak
 - Aanmoedigen van veiligheidscultuur en actief samenwerken binnen de lokale organisatie
 - Uitvoeren van toolboxes en delen van best practices.
- Handhaving maatregelen:
 - Bewaken van uniformiteit en aanspreken op naleving.
 - Inrichten en bewaken van PDCA cirkel.
- Aanspreekpunt en adviseur:
 - Aanspreekpunt zijn voor vragen, (bijna) incidentmeldingen en verwerken van meldingen

- Adviesrol naar de lokale bestuurders, coördinatoren en andere medewerkers bij wijzigingen en optimalisaties

Uit dit profiel komt naar voren hoe belangrijk de 'smeermolie rol' van de preventiemedewerker is.

Het trainingstraject

Voor het trainingsprogramma, is het dan ook belangrijk om die 'smeermolie rol' goed uit te lichten. Hoe beweeg je de mensen binnen je organisatie naar de gewenste veiligheidscultuur. Hoe beïnvloed je dat binnen een vrijwilligersorganisatie? Hoe maak je het laagdrempelig/praktisch en creëer je draagvlak en commitment met alle betrokken partijen. Hoe voorkom je dat het niet opleggen/belerend wordt maar vanzelfsprekend? Kortom, naast de hardere competenties, moet er zeker ook aandacht zijn voor de zachtere competenties van de preventiemedewerker.

Het vervolg!

Veilig en gezond werken gaat in samenwerking met de afdeling Training en opleiding aan de slag om voor het eind van het jaar een passend trainingsprogramma te kunnen aanbieden. We houden u op de hoogte!

Nieuwtjes van andere voedselbanken

Commercieel vrijwilliger

Sinds kort heeft Voedselbank Langedijk een commercieel medewerker aangetrokken. Hiermee proberen zij te bereiken, dat zij gericht op zoek gaan naar goederen voor de lokale voedsel- en kledingbank. Vanuit beide banken komen opdracht om gevraagde artikelen geschonken te krijgen of indien nodig een kostprijs te betalen met toestemming van het bestuur. De commercieel vrijwilliger is geen lid van het bestuur, maar opereert uitsluitend naar aanvragen van de

logistieke manager van de voedselbank en de cheffin van de kledingbank.

"Ze heeft enkele collega's op haar werk om zich heen verzameld en met elkaar proberen ze contact te leggen met firma's door het hele land. Dit heeft in korte tijd al vele positieve reacties opgeleverd en kunnen we terugkijken op een succesvolle start van een voor ons nieuw fenomeen. Wij hebben de indruk dat een vrouwelijke stem tot minder afwijzingen in de aanvragen leidt. Dat heet misschien positieve discriminatie, maar het leidt tot resultaten en dan is het wat ons

betreft toegestaan". Aldus Gerrit Struik, Voorzitter Voedselbank Langedijk.

Aanbod voor onze klanten vanaf 65 jaar

Stichting Oud Geleerd Jong Gedaan maakt een leven lang leren voor iedereen mogelijk. OGJG organiseert (online) colleges voor leergierige senioren, gegeven door enthousiaste studenten. De colleges gaan over vakgebieden zoals kunstgeschiedenis, archeologie en filosofie maar ook over psychologie en biologie. Indien een klant gebruik wil maken van het aanbod dan moet men inloggen bij

www.ogjg.nl/seniorencolleges en vul bij het afrekenen de code OSCVB1 in voor gratis deelname aan één online college! Deze actie is 3 maanden geldig en een klant kan éénmalig gebruik maken van de code. Vol = vol, dus wees er snel bij! De stichting heeft een ANBI status en CBF-keurmerk. Dit aanbod wordt mede mogelijk gemaakt door één van onze donateurs: Stichting Dioraphte.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Voedselbanken Nederland.

Redactie: Paul Levenbach, Patrick Reijnen en Mariska van Tol

Vormgeving: Walter Luykenaar

Met dank aan: bestuursleden Voedselbanken Nederland en vele andere vrijwilligers bij de voedselbanken.

© Vereniging Voedselbanken Nederland
Meidoornkade 19, 3992 AG Houten
E-mail: welkom@voedselbankennederland.nl
www.voedselbankennederland.nl
voedingsbodern.voedselbankennederland.nl
Overname van artikelen in andere publicaties is toegestaan. Vermelding van Nieuwsbrief Voedselbanken Nederland als bron wordt daarbij op prijs gesteld.

Kalender

Algemene ledenvergadering

Diverse Webinars fondsenwerving

Training voedselveiligheid

Handboek Voedselveiligheid in de praktijk

13 mei, 2 september en 11 november 2023
2023, exacte data volgen later

15 mei, 10:30 tot 15:30 uur